

ДЕСЯТИЙ ШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ СЕМІНАР

Відділ шевченкознавства 24 жовтня 2019 р. провів черговий семінар, на цей раз із нагоди 110-річчя від дня народження Петра Жура. *Г. Карпінчук* у доповіді “Шевченкіана в епістолярії Петра Жура та його київських адресатів 1956 – 1983 років (за матеріалами ЦДАМЛМ України)” розглянула обговорення шевченкознавчих питань, відображене в листуванні науковця з колегами Ю. Івакіним, Є. Кирилюком, Ю. Меженком та Є. Шабліовським. Працюючи над дослідженнями “Шевченковский Петербург” (1964, укр. переклад – 1972), “Третя зустріч” (1970), “Літо перше” (1979), П. Жур не раз звертався до маловивчених епізодів Шевченкової біографії: адреси проживання в Петербурзі, навчання у Василя Ширяєва, викуп із кріпацтва, імовірна подорож за кордон, маршрути мандрівок Україною в 1843 – 1844, 1845 – 1847 рр., відвідини Городища 1859 р. За епістолярієм, що зберігається в Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України, реконструйовано окремі моменти з історії колективної монографії “Шевченкознавство: підсумки й проблеми” (1975), двотомного “Шевченківського словника” (1976 – 1977, 2-ге вид. – 1978), висвітлено участь П. Жура в заходах з ушанування поета тощо.

У короткому повідомленні “Корективи до датування Шевченкового листа до Михайла Лазаревського і Семена Гулака-Артемівського від листопада 1856 року” *О. Боронь* аргументував необхідність відмовитися від запроваджених у 12-томному академічному виданні хронологічних меж для названого листа (5 – 30 листопада 1856 р.), що постали внаслідок непорозуміння, і повернутися до попередньої, цілком правильної й обґрунтованої дати: 5 листопада 1856 р.

Р. Харчук у доповіді “Шевченківська тема у спадщині історика Миколи Володимировича Стороженка (1861 – 1944)” спинилася, зокрема, на проблемі авторства підписаної криптонімом С-ко нотатки “Епізод из жизни Т. Шевченка” (“Киевская старина”, 1885, № 12). Цей запис спогадів Марії Корсун, крім Миколи Стороженка, може належати також і його братові Андрію, який хоч і займав виразну антиукраїнську позицію, усе ж цікавився мистецькою спадщиною Шевченка, опублікував кілька статей про давні малоросійські портрети, про портрет Байди Вишневецького. Натомість М. Стороженко, згадавши в мемуарах Мойсівку й бали Тетяни Волховської, жодним словом не обмовився про виконаний тут портрет Олександри Шостки Шевченкової роботи. Обидва брати імпліцитно сприймали Шевченка як поета малокультурного. В обговоренні виступів узяли участь працівники відділу, а також *П. Михед* та *І. Пупурс*.

Євгенія Лебідь-Гребенюк
м. Київ

Отримано 24 жовтня 2019 р.

ЗГАДУЮЧИ НІЛУ ЗБОРОВСЬКУ

12 листопада 2019 р. в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка відбувся щорічний Всеукраїнський науково-теоретичний семінар для молодих учених пам'яті Ніли Зборовської. Семінар став уже традиційною спробою осмислення літературознавчої, художньої спадщини та продовження наукового діалогу, започаткованого дослідницею, письменницею, провідною науковою співробітницею Інституту, доктором філологічних наук Нілою Вікторівною Зборовською. Зокрема розглядалися різні аспекти наукової та художньої творчості, психоаналіз як теорія і практика прочитання класичної і модерної української літератури, постколоніальні й посттоталітарні дослідження, фемінізм, сучасний літературний процес тощо. Виступи літературознавців поєднувалися зі спогадами колег і однодумців Н. Зборовської.